

Fiche 1: Mededeling over de sociale agenda

Titel:

Mededeling van de Commissie over de sociale agenda

Datum Raadsdocument: 16 februari 2005

Nr Raadsdocument: 6370/05

Nr. Commissiedocument: COM(2005) 033

Eerstverantwoordelijk ministerie: Sociale Zaken en Werkgelegenheid i.o.m. BZ, BZK, EZ, FIN, VWS, OCW, LNV, JUS

Behandelingstraject in Brussel: Raadswerkgroep Sociale Vraagstukken, Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

De nieuwe sociale agenda dient als aanvulling op en ondersteuning van de tussentijdse evaluatie van de strategie van Lissabon, waarin vooral aandacht aan groei en banen werd geschonken. De agenda speelt een sleutelrol bij de bevordering van de sociale dimensie van de economische groei.

Motto van de agenda is: *‘A social Europe in the global economy: jobs and opportunities for all’*.

Filosofie hierachter is de bevordering van werkgelegenheid, sociale cohesie, sociale insluiting en gelijke kansen voor iedereen.

De agenda kent een tweesporen benadering:

1. Het winnen van vertrouwen van burgers in een samenleving die verandert door globalisering, technologische ontwikkelingen en vergrijzing. De focus ligt hierbij op de meest kansarmen.
2. Kernmaatregelen onder twee hoofdroutes, te weten (a) werkgelegenheid en (b) gelijke kansen en insluiting

1. Bevorderen van het vertrouwen van burgers

De nieuwe sociale beleidsagenda streeft naar modernisering van het Europese sociale model in het licht van de herziene Lissabonagenda, gericht op groei en werkgelegenheid. Belangrijk aspect daarbij is het winnen van vertrouwen van de burger in een samenleving die verandert door globalisering, technologische ontwikkelingen en vergrijzing. Instrumenten die de Commissie ter beschikking heeft zijn wetgeving, sociale dialoog, financiële instrumenten (vooral ESF en Progress) en de open coördinatiemethode. Het laatste instrument zal worden herzien in het licht van de Mid-term review van het Lissabonstrategie. Verder wordt de link tussen de sociale beleidsagenda en het ESF, en daarmee ook die met de Europese werkgelegenheidsstrategie versterkt.

Volgens de Commissie zijn er drie sleutels om tot een succesvolle uitvoering van de Sociale Beleidsagenda te komen:

- Een intergenerationele benadering: sterke nadruk wordt gelegd op de arbeidsmarktpositie van jongeren (Jeugd Pact). De Commissie brengt binnenkort een Groenboek uit over vergrijzing;
- “Partnerschap voor verandering” met sociale partners en NGO's: de Commissie zal jaarlijkse bijeenkomsten organiseren met de belangrijkste betrokkenen om de implementatie van de agenda te evalueren;
- Een sterke focus op de sociale dimensie van globalisering.

2. Kernmaatregelen voor de komende 5 jaar:

a. *Bereiken van volledige werkgelegenheid* door werk een echte optie te maken voor iedereen, het bevorderen van kwaliteit en productiviteit van werk, anticipatie en beheersen van veranderingen. Focus komt daarbij te liggen op mobiliteit, meer mensen aan het werk, modernisering van het arbeidsrecht en versterking van de sociale dialoog.

b. *Gelijke kansen voor iedereen (m/v) en bestrijding van discriminatie; sociale insluiting door armoedebestrijding.* Focus ligt hier op ondersteuning van lidstaten bij de hervorming van pensioenstelsels, gezondheidszorg en armoedebestrijding, bestrijden discriminatie en ongelijkheid, ondersteunen van gelijke kansen m/v, en verduidelijking rol en kenmerken sociale en gezondheidsdiensten van algemeen belang (dienstenrichtlijn).

Rechtsbasis van het voorstel: n.v.t.

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: n.v.t.

Instelling nieuw Comitologie-comité: n.v.t.

Subsidiariteit en proportionaliteit: N.v.t., het betreft een mededeling.

Consequenties voor de EU-begroting:
N.v.t., het betreft een mededeling.

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger: geen

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering): N.v.t.

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerking treding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid N.v.t.

Consequenties voor ontwikkelingslanden: geen

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

Bij een eerste vergelijking van de mededeling van de Commissie met de conclusies van het Nederlands voorzitterschap over de gewenste inhoud van de nieuwe sociale beleidsagenda (zoals aangeboden aan de Raad WSBVC van 7 december 2004), kan worden geconcludeerd dat:

- De nieuwe sociale beleidsagenda, meer dan in het verleden, een duidelijke focus heeft waardoor een link wordt gelegd met de bijdrage die de implementatie van de agenda moet leveren aan het behalen van de Lissabon doelstellingen. Dit is in lijn met het Nederlandse standpunt terzake.
- Het voorstel tegemoet komt aan het Nederlandse voorstel om ACTION centraal te stellen in de nieuwe agenda. Inhoudelijk staan de letters voor: A = Activation, C = Commitment, T = Training, I = Inclusion, O = Organisation of work, N = Non-discrimination. Weliswaar komt de 'T' er slecht vanaf, aan de andere kant vormt scholing al een belangrijk onderdeel van de herziene Lissabonstrategie.

Voor wat betreft ACTION in de zin van actie, is de beleidsagenda minder dan de vorige agenda gericht op wetgeving en meer dan in het verleden op samenwerking en concrete activiteiten. Ook hier ligt er een duidelijke link met de resultaten van het Nederlands voorzitterschap.

Bij een eerste vergelijking met de conclusies van het Nederlands voorzitterschap over het Haags Programma (Europese Raad 4 en 5 november 2004) en meer specifiek over de gemeenschappelijke basisbeginselen voor immigranten binnen de EU (aangenomen door de JBZ-Raad van 19 november 2004, en bevestigd door de Europese Raad van 16 en 17 december 2004) kan het volgende worden geconcludeerd:

- Basisbeginsel drie ziet toe op de positieve samenhang tussen werkgelegenheid en de integratie van immigranten in de Europese samenlevingen (hun participatie en ook het zichtbaar maken van hun bijdragen aan die samenlevingen). Dit uitgangspunt zou beter tot uitdrukking mogen komen in de sociale beleidsagenda.
- De nieuwe sociale beleidsagenda staat met de basisbeginselen voor de aanpak van ongelijkheid en discriminatie. Speciale focus wordt gelegd op de 'gender' gelijkheid, doch de positie van etnische minderheden, immigranten op en binnen de arbeidsmarkt behoeft meer nadruk.

Nederland kan instemmen met de algemene lijn van de nieuwe agenda, in het bijzonder met de focus die is aangebracht conform de conclusies van het Nederlands voorzitterschap, waarbij zij opgemerkt dat de link met integratie van immigranten niet mag ontbreken. Daarbij geldt dat Nederland de onderhandelingen over de inhoud van financiële verordeningen niet als afgesloten beschouwt voordat er een overall akkoord over het gehele financiële kader 2007-2013 is.